REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birouri de anunciuri:

In Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelika Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr. — Publicări mai dese după tarifă și învoială.

RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 283. Brașov, Vinerĭ 22 Decemvrie. 1900.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1901

se deschide nou abonament, la care invităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 coróne; pe șése lunĭ 12 coróne; pe trei lunĭ 6 coróne; pe o lună 2 coróne.

Pentru România și străinătate: pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se póte face mai ușor prin ***mandate postale.***

Administrațiunea.

Norĭ de nesiguranță.

In partea de dincolo a monarchiei nóstre, în contemplările ce le-au făcut diarele de anul nou, a predomnit pesimismul. Mai ales foile germane din Boemia sunt fórte nemulțămite cu mersul lucrurilor. Ele vĕd semne rele pentru viitorul „Reichsrath“. Guvernul, prin aceea, că a stabilit un provisoriu budgetar pe timp de șése lunĭ, își esprimă neîncrederea în capacitatea de lucrare a parlamentului.

Cehii fac o escepțiune și vĕd din contră în provisoriul budgetar un bun angur pentru ei. Speranța lor este, că ministeriul Koerber se va retrage încă înainte de deschiderea parlamentului și că va urma un ministeriu Schönborn, care ar fi agreat la Cehĭ, așa că s'ar puté decide sĕ renunțe de dragul lui la obstrucțiune.

La 18 Ianuarie st. n., alegerile în Austria vor fi terminate și numai atuncĭ se va puté cumpăni, din resultatul lor, situațiunea viitorului parlament.

Incât pentru Ungurĭ ei vĕd ceriul turbure și viitorul nesigur, dér nu pe firmamentul politic al lor, ci pe cel al Austriei. Ce sĕ-i facĭ însĕ? Deși aicĭ Austria e considerată ca o țéră strĕină, totuși e prea aprópe orisontul ei de cel ce se întinde peste globul unguresc, decât ca sĕ nu se resimtă aicĭ orĭ-ce întunecime, ce se ivesce dincolo de Laita. Și tóte acestea se datoresc numai și numai „marilor alcătuirĭ“ ale anului 1867, la carĭ tocmai Ungurii, — cei așa de grozavĭ la părere, carĭ amenințau necontenit cu uniunea personală — țin mai mult ca toțĭ ceilalțĭ.

De aceea Szell, pe lângă multa vorbăriă ce a făcut'o în discursul prin care a rĕspuns la felicitarea de anul a partidei liberale, a vorbit fórte clar și în înțeles despre situațiunea în Austria, unde „orisontul e întunecat de norii nesiguranței“ și a protestat ca pactul dela 1867 sĕ fiă folosit de minoritatea de dincóce séu de dincolo de Laita pentru scopurĭ de partid. Din contră, dice el, pactul trebue sĕ fiă scos din învălmășala pasiuniior de partid.

Pe basa dela 1867 ministru-președinte voesce sĕ clădéscă mai departe, cum scie el, apărând bunurile câștigate ale progresului. Acésta însĕ, dice, numai prin liberalism se póte, și face o însuflețită apoteosă acestui liberalism reeditând érăși definițiunea politicei liberalismului, adecă: „acea politică, care nu clasifică după religiune, origine, câștig și ocupațiune, ci are în vedere numai pe cel ce-șĭ iubesce patria și-i servesce cinstit.“

Mare meșter al frasei este ministru-președinte — acésta o scim mai dinainte. Dér e de tot ciudat și surprindĕtor a-l vedé făcênd definițiunĭ, carĭ se potrivesc cu realitatea lucrurilor ca pumnul pe ochĭ.

După-ce a anunțat, că terminându-se desbaterea budgetară actuala dietă va mai avé sĕ resolve un șir de proiecte de lege, primul ministru esclamă: „In anul acesta vom sta înaintea judecății națiunei. Vom trebui sĕ ne batem cu douĕ fronturĭ. Sperez, că acéstă luptă, deși înflăcărată, va fi totuși leală. Ce va aduce viitorul, nu se póte sci. Nu mĕ îndoesc însĕ, că victoria va fi a partidei guvernului“...

Cine s'a gândit vr'odată, că ar puté fi cu putință ce cei ce dispun de fondurile electorale, de administrațiă, de gendarmĭ și de baionetele armatei comune, sĕ fiă bătuțĭ la alegerile pentru parlament în Ungaria. Așa ceva n'a fost și nu va fi, pe câtă vreme va fi susținută în țéră domnia clicelor. Și acésta sustinere se datoresce numai slăbiciunilor celor prea concesivĭ și prea pacînicĭ și lipsei de solidaritate și de consciință a puterei lor. Și între aceștia Românii cu celelalte naționalitățĭ jócă rolul cel mai însemnat.

In momentul când naționalitățile tóte ar înțelege posiția și chemarea lor pe deplin, n'ar mai puté un ministru-președinte liberal sĕ vorbéscă fără temere și fără nicĭ o îndoială de victoria sigură a partidei, care a adus și aduce tóte relele peste acésta țéră.

Garda Tisza-Banffy. In vorbirea cu care a salutat Max *Falk* pe ministru-președinte Szell de anul nou, Falk a dis, că décă a primit misiunea acésta onorifică, n'a făcut'o „din nenorocire“, ci pentru-ca sĕ dea o dovadă viuă, că *„vechia gardă nicĭ n'a murit, nicĭ nu s'a predat“*. Vorbele acestea au fost întêmpinate cu frenetice aplause de către tiszaiștĭ-banffyștĭ. Foi bine informate maghiare spun, că faptul acesta a produs o penibilă impresiă la aderenții lui Apponyi, adecă la fosta „partidă națională“, ba se afirmă chiar, că aceștia au și dat espresie nemulțămirii lor, însĕ Coloman Szell s'a scuzat cu aceea, că el n'a vĕdut înainte textul vorbirii lui Falk. De altfel s'a remarcat mult absența membrilor mai distinșĭ ai fostei „partide naționale“. N'au fost însĕ de față nicĭ Tisza tatăl și fiiul, ér Banffy a fost representat printr'un membru din camera magnaților. Au lipsit de asemenea și foștii desidențĭ, dintre carĭ numai doi au ținut sĕ facă onorurĭ lui Szell. In cercurile politice din Budapesta se comentéză mult împrejurările acestea, dér mai ales faptul, că Falk dicênd vorbele de mai sus despre „vechia gardă“, a vrut sĕ dea lui Szell se înțelégă, că e avisat la sprijinul și ajutorul acesteia.

Reducerea parlamentarismului în Austria. „Neue Wiener Jornal“ publică următórea scire caracteristică pentru stările din Austria: „Increderea față cu durabilitatea noului „Reichsrath“ nu e de loc tare. In cercurile influente se ocupă deja cu ideia, ca la cas când camera austriacă ar denega funcțiunea, sĕ se ia în folosință provisor *numai camera seniorilor*. Acésta ar însemna numai un *absolutism* provisoric al camerei seniorilor. Membrii în acésta cameră: Dr. *Helfert* și profesorul *Lammarch*, precum și deputatul *Menzer* confirmă, că un ast fel de plan este cumpĕnit din partea personagiilor politice fórte sus puse.

Tămâerĭ de anul nou.

Conform unei vechĭ tradițiunĭ a partidelor maghiare, alaltăerĭ în diua de anul nou gregorian s'au făcut obicĭnuitele salutărĭ și felicitărĭ. De rêndul acesta declarațiunile și enunciațiunile politice nu oferă nicĭ o importanță. Oratorii de ocasie și-au aruncat privirile în trecut, căcĭ bag' sémă nu voiau sĕ ridice vĕlul de pe icóna viitorului, fiind ea parte necunoscută, parte de natură a nu prea da speranțe marĭ de bine. In cadrul strîmt al politicei militante s'a învîrtit și vorbirea ministrului președinte *Szell*, ca rĕspuns la discursul de felicitare a pururea „liberalului“ Max Falk. Dér sĕ vedem, ce s'a dis și ce s'a vorbit.

Partida liberală guvernamentală a schimbat declarațiunĭ în trei locurĭ: la

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Dintr'un jurnal de bord.

(Fragment).*)

Pe mare 6 August.

Tótă nóptea am avut o mare potolită. M'a chinuit dór' luna plină, ce se ținea de noi plutind pe înălțimea albastră, ér geana-i argintie cădea de obosélă pe-un ochiu rotund de geam drept în cabina mea.

In faptul dimineții eram la post pe punte. Serviciul obicĭnuit de quart: se pune pe hartă *punctul* însemnând locul unde ne aflăm la ora anumită.

O diminéță rĕcorósă; cuprinsul tot e plin de fiorĭ recĭ ai unei brize ușóre, nehotărîte, care se jócă prin rotocólele fumului dela coș, aruncându-ne praf de cărbunĭ în ceaiul, pe care-l sorbim cu poftă.

Se sună de *spălarea punței.* Intr'o clipă vaporul întreg e inundat; pompele tóte lucréză cu zor, și apa din gheordele, ce cade aruncată, isbesce puntea udă în loviturĭ ca de ciocan. Ér păsările în cușca din fund de sub comandă se strîng înspăimântate cu penele sburlite și 'nchid ochii cu gróză de atâta apărie.

Pe bord, mișcare generală; spriutenĭ, vioi, alérgă marinarii cu mânecile suflecate până la cot, cu piciórele góle până la genunchĭ în apa rece și sărată a mărei, ce înroșesce pielea; grăbițĭ muncesc de-a valma.

Eșind din aerul îmbîcsit dinăuntru la lumină în aerul deschis, ce vecĭnic schimbător e plin de sănĕtate, în răcéla apei așa bogată 'n viéță e par'că o renascere îndeplinită în sînul larg al naturei, în măréța sĕlbătăcie a mărei.

...Și nu sciu cum adesea mĕ duce gândul 'n urmă, departe, la pămentul cu orașele lui marĭ, la furnicarele omenescĭ, prin mahalalele înfundate, acolo unde zac așa de înghesuițĭ atâția sclavĭ moderni — omul-unéltă înăbușit în atelierul plin de fum, omul-mașină de scris, încătușat de biroul plin de praf și de cernélă — numai aci simțĭ cât de tristă-i sórta acelor victime ale miseriei mult lăudatei civilisații.

Se simte încet cum cresce suflarea unui vênt de vest. Comandantul dă ordin a-se desfășura *sburătorii, randa* și *vela-straiului.*

...Și navigăm astfel mânațĭ de vênt, cu pânzele întinse, mereu în golul nesfêrșit, ce ne împresóră... mereu către *Sud-Est*, spre cercul albastru strălucitor la orisont: într'acolo e cósta Anatoliei; la nópte vom ancora în Trebizonda.

Tot echipagiul trece la *exercițiĭ pe specialitățĭ.* Și pe când vasul își urméză calea legănat din val în val, ómenii toțĭ stau la posturile rênduite: icĭ un grup în jurul unui tun, dincóce altul în jurul busolei; unii esecută semnale, alții la manevre stau în jurul catargului din proră.

Aci pe puntea asta, sub bolta nesfîrșită a cerului, pe aceste câte-va scândurĭ, carĭ te țin deasupra abisului nepătruns al fundului, aci unde sunt strînse atâtea viețĭ la un loc, ca într'un cuib răsleț, se nimicesce orĭ-ce voință, nimenĭ nu mai trăesce pentru sine, ci pentru rolul, pe care-l are de împlinit; e un fel de contopire totală pentru a forma un singur suflet, care sĕ dea viață acestui corp înaripat, în luptă cu natura, acestei minunate înjghebărĭ de lemne și fer, de pânze și frânghii, pe care mintea omenéscă a născocit'o și a prefăcut'o în lunga scurgere a vécurilor.

O legătură fórte curiósă strînge pe aceștĭ ómenĭ diferițĭ, adunațĭ care din cătro, împărtășind aceeașĭ sórtă în légănul acesta cu aripĭ, care plutesce rĕtăcitor între ceriŭ și apă, așa departe de restul lumei.

...Pe la prând vêntul își schimbă suflarea, marea e peste tot demontată.

Se sună semnalul de masă; ne scoborîm în *careu.*

Masa e aședată ca pentru *posturile de mare*: deasupra în găurĭ micĭ sunt puse bețișóre, carĭ împresóră farfuriile pentru a nu fi rĕsturnate de aplecările vasului.

Ciudată e înfățișarea unei mese luate pe timp rĕu. Acolo altă-dată rĕsună sgo-

*) Din volumul ce va apare în curênd, după „N. Rev. Ro .“

clubul liberal, la palatul *ministrului-preşedinte* şi la *presidentul* camerei. Vorbirile dela clubul liberal şi dela preşedintele camerei conţin simplu declaraţiunĭ convenţionale. La club a fost salutat preşedintele acestuia br. *Podmaniczky* de către Francisc *Korniss*. Acesta a făcut amintire despre „legăturile familiare“ între membrii clubului, la ceea-ce br. *Podmaniczky* constată, că clubul, care împlinesce 25 de anĭ din viaţa lui, a lucrat tot-déuna spre binele ţĕrii.

Dela club deputaţii liberalĭ s'au dus la palatul ministrului preşedinte. Sala de primire era ticsită de public, căcĭ se adunaseră aicĭ nu numai deputaţĭ, ci şi membrii din camera magnaţilor şi înalţĭ funcţionarĭ, ca sĕ salute pe şeful guvernului. De faţă erau toţĭ miniştri, afară de ministrul de honvedĭ Fejervary.

Coloman Szell fù salutat de Max *Falk*. Acesta începù prin a spune, că împrejurarea, că el a fost ales sĕ salute pe şeful guvernului dovedesce, că „vechia gardă“ a partidei nicĭ n'a murit, nicĭ nu s'a predat.“ In partida liberală nu s'a schimbat nimic prin evenimentele din urmă. Personalitatea lui Coloman *Szell* în fruntea partidei nu însémnă conducĕtor nou, fiind-că de 33 de anĭ partida are deplină încredere în el. Deja dela început, actualul ministru-preşedinte a dat dovedĭ, că stégul partidei liberale va fi încredinţat unor mânĭ bune şi tarĭ.

Falk continuă spunênd, că politica ministrului preşedinte corĕspunde fidel politicei partidei liberale, care culminézǎ în două momente: inviolabilitatea pactului dela 1867 şi desvoltarea instituţiunilor ţĕrii în spirit liberal.

Raporturile din Austria, nu se póte nega, dau ocasie oposiţiei de a ataca basa de drept public, dér părerea lui Falk este, că susţinerea pactului e mai pe sus de orĭ ce îndoială şi cel mult aplicarea lui practică póte fi disputată. — Ce privesce politica liberală, ea se manifestă în aceea, că legea şi dreptul trebue sĕ fiă respectate faţă cu orĭ-cine. Pe teren constituţional politica liberală este: ne-amestec în afacerile interne ale confesiunilor, dér nicĭ acesta sĕ nu se amestece în afacerile statului.

Falk îşĭ sfîrşi vorbirea esclamând: *Ave Caesar, morituri te salutant!*

Coloman *Szell* luând cuvêntul spre a rĕspunde, mulţumi pentru încrederea, ce i-s'a esprimat. S'a nisuit — dise — a corespunde cinstit încrederei puse în el. Mărturisesce principiile, ce sunt înscrise pe drapelul partidei liberale. Declară sĕrbătoresce, că nicĭ-odată n'ar face ceva, numai pentru-ca sĕ rĕmână în postul acesta, tocmai aşa cum nicĭ-odată n'ar întrelăsa ceva numai pentru-ca sĕ lase acest post. Consimte pe deplin cu Falk în ce privesce susţinerea basei dela 1867 şi desvoltarea instituţiunilor în direcţiă liberală. Cu regret recunósce, că Austria nu s'a vindecat încă din bóla, ce i-a nimicit pacea interióră, acésta însĕ nu póte fi o causă la desfacerea legăturilor cu Austria. Pe câtă vreme basele dela 67 nu vor fi total nimicite, nu póte fi vorba de înlăturarea lor. Politica Ungariei trebue însĕ sĕ fiă: Tot-déuna înainte! Nicĭ-odată îndĕrĕt. Tóte forţele trebue cuprinse şi chemate în o tabĕră. Grupurile singuratice nu trebue sĕ mérgă pe căi separate, ci toţĭ trebue sĕ aibă unul şi acelaşĭ scop Trebue sĕ facem politică de concentrare, fiind-că ţéra nu sufere un sistem celular, care sĕ separeze totul.

Ministru-preşedinte continuând spune, că dieta actuală are încă multe de isprăvit. Ea trebue sĕ desbată şi voteze proiectul de incompatibilitate şi legea despre căile ferate vicinale. Cu problemele marĭ ale *reformei administraţiei* se va ocupa dieta viitóre.

Făcênd alusiune la *alegerĭ* Szell dise: „Anul acesta vom sta înaintea scaunului de judecată naţional; dér nu numai voi ca *morituri*, ci şi eu ca *moriturus*. Ne vom ciocni în două linii de luptă. Sper, că lupta va fi *leală*. Apoi: „Că ce va aduce viitorul, nu sciu; nu mĕ îndoesc însĕ, că laurii vor fi ai acestei partide, fiind-că în principiile, în programul ei şi în lucrarea de reforme, basată pe acestea, este stéua viitorului naţiunei“.

*

Salutărĭ şi tămâerĭ împrumutate s'au făcut şi în sînul celorlalte partide maghiare. — Mai interesaute au fost declaraţiunile, ce s'au făcut din partea conducĕtorului partidei poporale, contele I. *Zichy*. El a atacat energic liberalismul şi a accentuat, că partida e gata pentru marea di a alegerilor. Contele Ferdinand *Zichy* a accentuat principiul statului creştin şi a declarat, că porţile partidei poporale sunt deschise pentru toţĭ câţĭ vor sĕ între în ea, avênd dorul de a apĕra statul creştin.

Incidentul dela gimnasiul din Braşov.

Dela un membru al Eforiei, primim în cestiunea demisiunei d-nului director gimnasial V. Oniţiu o întîmpinare, pe care o publicăm mai jos întocmai cum am primit'o, pentru a da ocasiune şi celor dela administraţia scólelor a-şĭ spune cuvêntul cu privire la cele întêmplate în acésta regretabilă afacere.

Constatăm din capul locului, că autorul acestei întêmpinărĭ pare — dicem „pare“ — forte încredut în deplina corectitate a procederei sale şi a colegilor sĕi din Eforiă şi de aceea trece preste unele lucrurĭ cu-o uşurinţă, care nasce bănuiéla, că ne consideră pe noi şi publicul nostru cetitor destul de naivĭ a-i crede aşa numai pe cuvênt, fără de nicĭ o dovedire.

De aceea nu-i vom puté rĕmâné datorĭ cu rĕspunsul la critica, ce icĭ colo o face indirect ş atitudinei fóiei nóstre în acéstă afacere.

Braşov, 18 Decemvrie 1900.

Onorată Redacţiune!

Imprejurul demisiunii directorului V. Oniţiu a întrat de câtă-va vreme óre-care linişte, ceea-ce dovedesce, că spiritele agitate la estrem, la un moment dat, au ajuns la convingerea, că asemenea afacerĭ delicate şcolare interne nu se tractézǎ în publicitate ca cestiunĭ de agitaţiune, ci sunt lăsate cu încredere la judecata forurilor competente, carĭ în deplină cunoscinţă de causă şi cu consciinţă impăcată au sĕ aducă un verdit după dreptate şi în conformitate cu demnitatea şi ordinea legală, ce trebue sĕ domnéscă în orĭ-ce organism sănĕtos şi legal constituit şi condus.

Verdictul acesta, suntem sigurĭ, în acelaşĭ timp va corĕspunde şi condiţiunilor de echitate, fără consideraţiunĭ personale şi fără reserve impuse de cutare séu cutare împrejurare, căcĭ numai luând calea cea dréptă se póte ajunge la bun resultat.

Pănă atuncĭ însĕ, cred indispensabil a atrage atenţiunea onoratului public cetitor de diare, asupra unor incorectităţĭ, ce s'au strecurat — de sigur numai din lipsă de orientare şi de cunoscinţă de acte — în nisce articulĭ apăruţĭ în „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 260, 261 şi 275 din anul acesta. Cred de-o datoriă sĕ fac acéstă rectificare, ca nu cumva publicul românesc sĕ rĕmână indus în eróre prin informaţiunĭ unilaterale şi la timpul sĕu din premise neesacte, sĕ nu fiă în mĕsură de a judeca limpede şi corect în causă.

O parte din onoratul public scie deja, éră pentru cei ce n'ar sci, trebue sĕ spunem pe scurt de nou, cum s'a iscat întreg conflictul.

La 14 August v. a. c. Eforia scolară a ales profesorĭ pe anul scolar curent. Intre candidaţĭ a fost şi d-l Dr. V. Branisce. Eforia şcolară n'a mai ales pe d-l Branisce de profesor *şi a treia óră*, pentru-că în două rêndurĭ ales fiind, a părăsit postul fără voia forurilor şcolare superióre. Acéstă nealegere a îndemnat pe d-l director V. Oniţiu sĕ adreseze Esc. Sale Metropolitului în 16 August a. c. un protest fulminant, ţinut în tonul cel mai agresiv faţă de Eforiă şi sunând alarma, că şcóla e în mare primejdiă. Eforia trasă la dare de sémă s'a justificat, arătând în acelaşĭ timp, că de ce n'a ales profesor pe Dr. V. Branisce, precum şi causa de ce n'a învitat pe d-l V. Oniţiu la acea şedinţă, şi anume: *că dênsul e cumnat cu d-l Dr. V. Branisce.**) A mai declarat Eforia şi aceea, că are tótă încrederea în d-l director V. Oniţiu, care a făcut frumóse serviciĭ şcólelor nóstre şi că a fost departe de Eforiă chiar şi gândul de a causa vre-un afront orĭ nemulţumire d-lui V. Oniţiu, séu de a-i atinge autoritatea şi a-l jicni óre cum în demnitatea posiţiunei sale.

Prea Ven. Consistor, luând act de acéstă declaraţiune solemnă a Eforiei, într'un ordin dă d-lui V. Oniţiu cea mai mare satisfacţiune posibilă, dér dênsul găsesce în acest ordin tocmai contrariul, se crede desavuat şi şĭ dă dimisia la Consistor, încunjurând Eforia şi delegaţiunile chemate în prima liniă a-se pronunţa în causă. In 19 Octomvrie v. la 2 óre pune dênsul dimisia la postă, éră la 3 óre p. m. în conferenţă comunică actele de demisiune, îşĭ citesce cuvêntul de adio şi apoi a doua di acest cuvênt de adio îl şi publică în „Gazeta Transilvaniei“, unde apoi s'a publicat — firesce neesact şi comentat intervertit**) — şi un conclus al conferenţei profesorale din 20 Octomvrie a. c. în acéstă cestiune.

Prea Ven. Consistor i-a restituit d-lui V. Oniţiu actul de dimisie şi l'a avisat sĕ-l înainteze la Eforiă, ca forul prim competent, ceea ce dênsul a şi făcut, înaintând tóte actele concernente.

In actul sĕu din 8 Noemvrie d-l V. Oniţiu declară: „rog încă odată On. Eforie „şcolară, ca luând act de declaraţiunea mea „hotărîtă, că dimisiunea mea este *irevoca-* „*bilă*, tot-odată sĕ dispună *în urgenţă de în-* „*locuirea mea interimală*, — căcĭ atât din „motive de ordin mai înalt, cât şi din mo„tive pur fisice sanitare, *nu mai pot purta* „*mai departe sarcina conducerei afacerilor di-* „*recţionale nicĭ chiar în mod interimal*“.

La 14 Noemvrie Eforia alege o comisiune, care la 17 Noemvrie raportézǎ asupra actelor de demisiune înaintate. In raportul acelei comisiunĭ se constată ca transgresiunĭ disciplinare:

călcarea datorinţelor de oficiu, purtarea necuviinciósă faţă de forurile superióre, căntarea de certe, aţiţare şi întărîtare la neînţelegerĭ, desconsiderarea ordinelor superióre, călcarea datorinţelor oficióse, părăsirea nejustificată a oficiului şi violarea secretului oficial.

In faţa acestor grave constatărĭ Eforia a decis sĕ propună delegaţiunilor şcolare:

„1. Deóre-ce faptele comise şi învinuirile ridicate nu pot fi trecute cu vederea fără a fi dovedite şi culpabilitatea pedepsită, — Ven. Consistoriu archidiecesan sĕ fiă rugat a întroduce de urgenţă cercetarea disciplinară în causă.

„Eră abdicerea d-lui director V. Oniţiŭ din postul de director, după faptele comise nu póte fi primită, ci se considera de o suspendare din oficiul de director al şcólelor medii, conform § 11 din Regulamentul disciplinar al Metropoliei nóstre, votat la 1886 de Congresul nostru naţional bisericesc.

„2. Gerarea afacerilor direcţionale în mod interimal sĕ concrede, în sensul § 13 din Regulamentul pentru conducerea afacerilor direcţionale, d-lui G. Chelariŭ dirigentul şcólei reale, care împreună cu o comisiune compusă din d-niĭ V. Voina şi P. Nemeş, va avé sĕ ia în primire archiva şi tóte agendele direcţionale în termin de 5 dile.

„3. Oficiul de cassă se avisezǎ, ca în conformitate cu acest conclus, din 1-a Decemvrie a. c. încolo sĕ sisteze adausul de funcţiune directorial şi diferinţa în banĭ de cvartir a d-lui V. Oniţiŭ, care rĕmâne cu emolumentele unui profesor ordinar.

„4. Acest conclus sĕ se comunice Delegaţiunilor şcolare spre încuviinţare şi apoi sĕ se înainteze Ven. Consistoriu archidiecesan spre aprobare.

„5. Direcţiunea interimală sĕ fiă învitată a lua disposiţiunĭ pentru candidarea regulamentară din partea profesorilor la postul de director.

„6. Pentru informarea şi liniştirea opiniunei publice alarmate prin diare, biroul sĕ pregătéscă şi presente la timpul sĕu Eforiei un proiect de publicaţiune“.

Delegaţiunile şcolare la 27 Noemvrie au primit întocmai aceste propunerĭ ale Eforiei şi în sensul §. 32 din Regulamentul intern au decis şi esecutarea acestor hotărîrĭ, care s'a şi făcut la 30 Noemvrie din partea Eforiei ca organ esecutiv. Dér chiar de nu hotărau delegaţiunile esecutarea, acésta se impunea de sine după declaraţiunea categorică a d-lui Oniţiu, *că nu mai voesce nicĭ măcar interimal sĕ conducă şcólele*, căcĭ şcólele nu puteau rĕmâné fără director.

De present actele se află înaintate spre competentă resolvare la Prea Ven. Consistoriu.

Din acéstă stare esactă a lucrurilor resultă, că în primul articul publicat în „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 260 se ţine cont numai de-o parte a monedei, nu se scóte la ivélă adevĕrata causă a conflictului, care e nealegerea de profesor a d-lui Branisce, căcĭ a-te provoca la un us, fiă măcar de sute de anĭ, în faţa unei legĭ positive ca §. 40 al Regulamentului, nu este nicĭ-decum admisibil. Nu e admisibil acéstă nicĭ din motiv, că de cuprinsul Regulamentului §. 42 avea cunoscinţă d-l Oniţiu de mult şi décă-l jicnia, de sigur lua posiţie faţă de acel §. cu mult mai înainte şi nu numai din incidentul nealegerii d-lui Dr. Branisce.

Referitor la conclusiunile trase asupra ordinului consistorial din 12 Octomvrie a. c., îmĭ permit numai a reflecta, că ele au purces din sensibilitate şi iritaţiune esagerată şi cel interesat puté cu uşurinţă sĕ céră deslueşirĭ arĕtându-şĭ la necesitate nedumeririle sale faţă de Prea Ven. Consistoriu, înainte de-a face un pas atât de grav şi de decisiv, şi sunt sigur, că numai deplin satisfăcut putea fi de rĕspunsul, ce l'ar fi primit, căcĭ nicĭ la o singură ocasiune şi în nicĭ un chip nimenĭ n'a voit sĕ atingă pe d-l Oniţiu, ci toţĭ au regretat pripa şi iritaţiunea dênsului.

In privinţa învinuirilor ridicate de d-l Oniţiu asupra tuturor forurilor şi chiar a capului bisericei şi şcólelor nóstre, precum şi cu privire la transgresiunile comise de dênsul, Eforia şi delegaţiunile au cerut cercetarea disciplinară în causă, care de sigur va face deplină lumină şi va dovedi unde este séu nu vina.

Mai ţinem sĕ constatăm, că în „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 261 s'a strecurat o comparaţiune de tot nepotrivită a casului cu G. Munteanu dela 1856, care de sigur fiind prea vechiŭ, scriitorul articolului numai prin vis şi-l mai reamintesce, dér care n'are nicĭ în clin, nicĭ în mânecă cu casul de faţă.

In fine revin asupra celor publicate în „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 275. Trei sunt mai cu sémă momentele relevate în acest articol, şi anume:

1. Că Eforia şi Delegaţiunile şcolare au fost necompetente a ordona cercetare disciplinară contra d-lui V. Oniţiu.

2. Că Eforia şi Delegaţiunile şcolare şĭ-au depăşit competenţa lor, decidênd suspendarea d-lui V. Oniţiu conform §. 11 din Regulamentul disciplinar al Metropoliei.

3. Că Eforia şcolară a esecutat un conclus nevalid şi peste acésta a detras d-lui V. Oniţiu remuneraţiunea pentru funcţiunea de director, ce crede, că i-ar com-

*) La 14 August s'au ales însĕ mai mulţĭ profesorĭ, fost'au şi aceştia cumnaţĭ cu d-l Oniţiu? — Culegăt.

**) De ce şi de când este aşa de „firéscă“ publicarea de „neesactităţĭ“ şi comentarea „intervertită“ în fóia nóstră? — Culegăt.

---

mot, rîs şi veseliă, acum nu se aude decât fórte rar câte-o glumă aruncată vreunuia, ce n'are poftă de mâncare; adesea bucatele nu sunt bune, séu se aduc prea târdiu; în tot-déuna se servesce pra încet. Unii abia gustă, alţii înghit în sec, ér alţii se ridică plecând grăbiţĭ... şi toţĭ doresc a termina mai curênd şi acéstă datoriă, ce au de împlinit.

Vêntul se întăresce vĕdênd cu ochii şi din spre *Nord* sosesce o bură de plóie rece şi désă.

Ofiţerul de quart se opresce năcăjit din limbarea lui obicĭnuită, îşĭ îmbracă mantaua de plóie şi strigă respicat şi puternic pentru a birui glasul urlător al vêntului:

— *A strînge sburătorul mic... atenţiune... strîngeţĭ!*... un scârţăit chinuitor de macarale, un tropot candenţat de picióre góle pe puntea udă, un amestec de rĕsufláturĭ adâncĭ întretăiate de îndemnărĭ... *vira.... încă... vira...* şi totul se sfîrşesce în fluerăturile ascuţite ale sifliilor...

Numai divisionul de serviciu e pe punte; toţĭ sunt îmbrăcaţĭ în hainele de plóie, făcute din pânză grósă ceruită.

Spre seră vêntul turbézǎ suflând în rafale repedĭ, ér din vĕsduhul întunecat se sparg norii într'o plóie cumplită.

Mĕ scobor încet, aplecat, pe scara din casarmă sĕ întru la mine în cabină. Jos, mĕ opresc pentru a recăpăta respiraţia o clipă curmată de mirosul acru inecăcios, care încinge tot cuprinsul mohorît întunecat.

Ce înfăţişare straniă are spaţiul acesta aşa de strîmt — abia înroşit de lumina slabă a unui felinar legănat; printre obiectele de tot felul îmgrămădite acolo, stau atâtea fiinţe într'o căldură năbuşitóre, în mirosul greu de câtran, care umple aerul închis şi stricat.

Dintr'un bord în altul hamacele prinse în tavan, umflate ca nisce saci plinĭ atârnând în jos se ating între ele, legănând sbuciumat trupurile ghemuite ale acelor, carĭ dorm obosiţĭ séu zac în amorţire.

(Va urma.)

pete în basa unui decis aprobat la 18 Martie 1899 sub Nr. 1618 școl.

Prima învinuire cade de sine, căcĭ după cum se vede din conclusul citat, Eforia și delegațiunile au rugat pe Prea Ven. Consistoriu să introducă de urgență cercetare disciplinară în causă. Ele n'au ordonat cercetare disciplinară contra d-lui V. Onițiu, ci au rugat forul competent să o facă. Tot-deodată ele s'au abținut și dela judecarea asupra faptelor comise, lăsând acésta în sarcina investigațiunei viitóre.

A doua învinuire, la prima vedere, s'ar păré mai temeinică, dér în realitate și acésta e de tot nebasată.

D-l Onițiu *a abdis irevocabil* din directorat și insistă a i-se primi abdicerea. Ei bine, acésta e cu neputință după faptele comise, căci ar însemna, că dênsul voesce să scape de urmările faptelor sale, ér forurile conscii de chemarea și nevinovăția lor, nu-i pot primi abdicerea și nu pot renunța la mijlocul de a face lumină în causă prin cercetare disciplinară. Alt mijloc legal de a-l reține pentru cercetarea disciplinară, nu se găsea, decât în aplicarea § 11 din Regulamentul disciplinar.

Mai vine apoi împrejurarea, că dênsul refusă a mai conduce chiar și interimal direcțiunea. Ce să facă forurile în acéstă dilemă? Orĭ-ce posibilitate le era luată Eforiei și Delegațiunilor, chiar și décă ar fi voit să facă posibilă rĕmânerea și mai departe a d-lui Onițiu în postul de director. Ele erau puse în alternativa: séu să-i priméscă dimisiunea și să institue alt director, séu să decidă în sensul legii ținerea afacerii în suspens prin considerarea abdicerei de o suspendare în sensul legii, până va decide cercetarea disciplinară în merit.

Decĭ în faptă suspendarea a fost impusă din firea lucrurilor, ér d-l Onițiu se suspendase însuşĭ din funcțiune prin denegarea de a mai conduce măcar și interimal agendele direcționale.

De alt-cum dreptul natural al forurilor, carĭ angajézā și plătesc pe profesorĭ, de a-i și disciplina și a-i și dimite, sunt circumscrise în Regulamentul intern al Eforiei și Delegațiunilor, care cu privire la Agendele Eforiei dispune în § 43 punct 19:

„A face propunerile de dimisionare „și pensionare a singuraticilor membri ai „corpului didactic cătră Delegațiunile școlare", și punct 24: „A funcționa în causele disciplinare ale personalului aplicat „la școle și la administrațiunea averilor „școlare și fundaționale, conform regulamentelor în vigóre". Ér cu privire la agendele Delegațiunilor școlare dispune la § 25 litera j): „Pensionarea și dimiterea de „membri ai corpului didactic și funcționarilor aleșĭ" și litera m.) „Funcționarea „în casurĭ disciplinare conform normelor „esistente".

Față de a treia învinuire, tot atât de nebasată, am spus deja, că esecutarea a fost impusă imperios de însuşĭ d-l Onițiu. Aci mai țin să constat, că esecutarea hotărîrilor Delegațiunilor a fost și legal decisă, căcĭ după § 11 al Regulamentului disciplinar se admit recurse numai: extra dominium, ér Delegațiunile școlare au hotărît esecutarea prin votare nominală și în conformitate cu § 32 al Regulamentului intern, care dice: „Hotărîrile Delegațiunilor, „care cad sub aprobare specială, precum „și cele recurate, întră în vigóre numai „după aprobarea lor prin Ven. Consistor, „*esepționând casul când Delegațiunile sub* „*rĕspundere proprie hotărĕsc prin votare no*„*minală esecutarea lor provisorie și admi*„*terea recurselor numai: extra dominium*".

Prin urmare conclusul se puté esecuta sub tóte împrejurările și prin urmare nu s'a comis nicĭ cea mai mică incorectitate.

Mai curiósă apare însă afirmațiunea, că Eforia i-ar fi detras pe nedrept remunerațiunea pentru funcțiunea de director. Aci e la mijloc o rĕtăcire fórte mare. A pretinde, că-i compete d-lui Onițiu acéstă remunerațiune, încă și după abdicerea de bună voie și nejustificată din directorat, este a se pune în contradicere cu mintea sănĕtósă, căcĭ nu cred să esiste unde-va pe lume disposiție, ca cine-va abdicênd dintr'un oficiu să mai aibă pretenție la beneficiu. In modul acesta ar fi fórte ușor să dimisioneze fiă-cine din oficiu, căcĭ beneficiile i-ar fi asigurate și astfel chiar și numai la școla nóstră am puté avé de odată cel puțin 10 profesorĭ foștĭ directorĭ cu adausurĭ de funcțiune, căcĭ fie-care director a doua di chiar după definitisare ar trebui să-șĭ dea dimisia și astfel să scape și de muncă și de rĕspunderea grea și să rĕmână simplu profesor, dér cu léfă de director. Eu cred, așa-déră, că aci nu e vorba de o pretenție seriósă.

Cât privesce conclusul conferenței profesorale din 20 Octomvrie, țin să constat, că tóte comentariile au fost mai mult séu mai puțin tendențióse. Corpul profesoral a făcut un act de colegialitate față de fostul lor director și în recunóscerea meritelor dênsului pe terenul școlar. N'a fost însă la nimenĭ intențiunea de o identificare cu motivele și cuprinsul actelor d-lui Onițiu și nicĭ cu faptele dênsului în cestiune, éră consimțirea conferenței se referă pur și simplu la *dimisionarea d lui Onițiu*, care fiind purcésă absolut din motive subiective — personale, nimenĭ n'are dreptul a-o combate séu reproba.

Prin cele premerse, cred că mi-a succes a lumina cestiunea din tóte punctele de vedere și fără să emit vre o părere proprie a preîntêmpina judecata greșită a On. public purcésă din lipsa de informațiunĭ esacte.

Causa însașĭ e cu atât mai regretabilă, cu cât conflictul a purces dela o persónă, pe care ne deprinsesem a o cunósce de binechibzuită și cu judecată rece în tóte acțiunile sale. Când e vorba de interese marĭ, se pretinde dela fiă-care lăpĕdarea de ambițiunĭ personale și interese familiare și jertfirea orĭ-cărei personalitățĭ pe altarul bunei înțelegerĭ, disciplinei și ordinei legale, singurele condițiunĭ de esistență și înflorire pentru orĭ-ce instituțiune.

Primițĭ, vĕ rog, On. Redacțiune asigurarea stimei mele.

Un membru al Eforiei.

SCIRILE DILEI.

— 21 Decemvrie v.

Anul nou la curtea din Viena. Din capitala Austriei se telegraféză, că alaltăerĭ toțĭ archiducii aflătorĭ în Viena au mers la Majestatea Sa monarchul pentru a-i aduce urărĭ de anul nou. Majestatea Sa a dat un prând, la care au participat toțĭ archiducii și archiducesele.

Linia ferată muntenegrénă. După scirile sosite din Triest, ministrul afacerilor străine al Muntenegrului a plecat la Paris, ca să contracteze un împrumut de câte-va milióne, ce va servi pentru construcțiunea unei căi ferate, ce începênd dela Cetinje, capitala Muntenegrului, se va prelungi până la frontiera turcéscă. Acest proiect ar fi în legătură cu proiectul liniei ferate Seraievo-Mitrovitza și este mai mult de importanță strategică, căcĭ ar fi avênd misiunea de-a ține mișcarea austriacă în eșec, la cas de vre-o invasie spre Salonic.

Invasiune jidovéscă în Gherla. De un timp încóce Jidovii au început să dea năvală în Gherla. Ei vin aicĭ de prin Rusia, Galiția și Bucovina. Armenii din Gherla sunt consternațĭ, îșĭ tem afacerile comerciale și peste tot liniștea.

Cor bisericesc. Corul mixt dela biserica Sf. Adormirĭ din Cetatea-Brașovului, compus cu binevoitorul concurs al mai multor On. dómne, domnișóre și domnĭ, va cânta cu începere dela Sf. Sărbătorĭ ale Nascerii Domnului Christos din nou, la liturgia de Dumineca și sĕrbători în biserica română gr. or. din Cetate.

Pentru masa studenților din Brad. 1) M. O. D.: Dr. Aurel Lazar adv. Oradea-mare a binevoit a-se înscrie membru fundator; 2) Dr. Nicolae Vecerdea adv. membru pe viață; Leontin Simonescu membru pe viață; 3) Ioan Papiu protopop al Sibiiului, ca membru ajutător la înființânda „*Reuniune a tinerimei Zarandane*" și jur „Masa studenților" dela gimn. rom. gr. or. Brad; 4) M. O. D. Dr. Z. Chirtop advocat Câmpenĭ a trimis pentru „Masa studenților" din Brad 20 coróne incassate pe calea judecătoriei ca *amendă* dela înv. pens. Vasile Patiția. — Priméscă M. O. D. sprijinitorĭ cea mai caldă mulțămită. In numele tinerimei zarandane: Vasile *Boneu*, profesor.

Țarul cătră soldații întorșĭ din China. Vaporul „*Ville de Tamatave*" a sosit în 29 Decemvrie în Jalta, ducênd un regiment de vênătorĭ și prima bateriă din divizia de artilerie 4. A doua di Țarul a ținut o revistă în Livadia asupra acestor trupe rusescĭ. In decursul prândului, ce s'a dat în onórea soldaților, Țarul Nicolae s'a dus la casarmă și luând un pahar a dis următorele: „Sunt fericit, fraților, că vĕ pot vedé ca pe eroi atât de curagioșĭ, carĭ v'ațĭ reîntors acum dintr'o expediție atât de grea și dintr'o cale atât de lungă. Golesc paharul meu pentru voi." Inainte de ce Țarul ar fi părăsit casarma, dise soldaților: „Inc'odată vĕ mulțumesc, fraților, pentru serviciile vóstre eroice. Doresc să vĕ reîntórcețĭ sănĕtoșĭ la familiile nóstre".

Nou oficiu postal a fost deschis cu diua de 1 Ianuarie în *Șard*, comună, care are și stațiune de cale ferată.

Inrolărĭ englesescĭ în Ardeal. Am dat erĭ scirea, că agențĭ englesĭ cutrieră Ardealul pentru a aduna soldațĭ, pe carĭ să-i trimită în Transvaal. Privitor la scirea acésta i-se telegraféza din Sibiiu oficiósei „O. E.": Se anunță, că în comunele *Șaroș*, *Galfalău* și alte comune din comitatul Têrnavei-micĭ, au fost înrolațĭ vre-o 30 de inșĭ, cărora li-s'a dat 1600 corone, călĕtoriă gratuită la Africa și li-s'a promis pe di 12 coróne la fiă-care. Se vorbesce, că notarul cercual din *Velț* a pregătit deja pasapórte. Un țĕran din Velț a umblat prin Sibiiu, ca să-șĭ ia rĕmas bun dela o soră a lui, servitóre acolo. După tóte semnele însă întreg lucrul s'ar reduce la manoperele agenților de emigrare.

Zăpadă. Timp de 24 óre, de alaltăerĭ seră până aséră, a nins în continu în părțile nóstre. De astă-dată zăpada a fost însoțită de un vênt rece și a cădut în cantitate considerabilă. După scirile sosite adĭ, în tóte părțile țĕrii a nins bine. Trenurile circulă cu întârdierĭ.

Inteligența română din Zlatna arangează o petrecere cu dans Lunĭ în 1 (14) Ian. 1901 (Sf. Vasile) în sala de dans a d-lui Kolozsvari. Inceputul la 8 óre séra. Prețul de intrare: De persónă 1 corónă 50 banĭ, de familiă până în 3 membri 3 cor. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii școlare. In pausă: „Călușerul" și „Bătuta". Marinimósele suprasolvirĭ ale participanților și neparticipanților se primesc cu mulțămită și se vor chita pe cale diaristică.

SCIRI ULTIME.

Bucurescĭ, 2 Ian. st. n. Ministru-președinte Carp va pleca peste câte-va dile la Viena și Berlin. La Viena, va termina tratările începute cu Societatea de navigațiune austriacă pentru vêndarea flotei comerciale române și în același timp va avé un schimb de vederĭ cu cercurile competente în privința apropiatei reînoirĭ a convențiunei comerciale. La Berlin d-l Carp, se dice, va relua din nou tratătările pentru vêndarea terenurilor petrolifere.

Londra, 2 Ianuarie. Din Capetown se anunță, că numĕrul Burilor, carĭ au năvălit în Capland este de 6000. Telegrame din Capetown vestesc, că numeroșĭ Olandesĭ se alătură la Burĭ. Pentru înfrênarea lor ar trebui un corp de armată întreg. Aicĭ se tem, că lui *Dewett*, pe care îl urmăresce Knox, îi va succede a năvăli în coloniile englese.

NECROLOG. Marț' în 25 Dec. n. a încetat din viață după lungĭ suferințe *Nic. Boțian*, preot în Tĕmpĕhaza-Ujfalău, în al 28 an al vieții și al 3-lea al căsĕtoriei sale. Imormêntarea i-s'a făcut în 27 Decemvrie în cimiterul de lângă biserică. Pe rĕposatul 'l deplâng: soția Elena Boțian născ. Moldovan cu fiul Septimiu Nicolau, părinții sĕi Francisc și Susana Boțian din Bărăbanț, Ioan Moldovan protopop în Mediaș și Maria Moldovan ca socrii, precum și numĕroșĭ frațĭ, surorĭ și rudenii.

— Subscrișii au nemărginita durere de a aduce la cunoscința tuturor pretinilor și cunoscuților încetarea din viață a prea iubitului lor soț, respective frate **Iosif Ciobota**, pădurar al episcopiei rom. cat. din Alba-Iulia, întêmplată în urma unui accident nenorocit, și după împărtășirea cu sf. taine ale muribundilor, adĭ în 31 Decemvrie 1900 în anul al 51-lea al etății și al 23-lea al fericitei sale căsĕtorii. Osĕmintele pămêntescĭ ale adormitului în Domnul se vor depune spre eternă odihnă Joi în 3 Ianuarie 1901 d. a. la 2 óre în cimiterul bisericei gr. cat. din Șard.

Șard, în 31 Decemvrie 1900. Sanflora Ciobota n. Pop ca soțiă. Gregoriu, Nicolae, Radu, Mihailă, Florea ca frațĭ.

Fie-le țĕrîna ușóră!

DIVERSE.

Căsĕtoria prințesei de Asturia. Căsĕtoriile spaniole au format un capitol a parte în istoria peninsulei iberice și în aceea a Europei. Aceste căsĕtorii dictate de considerațiunĭ dinastice séu internaționale au dat adeseorĭ prilegiurĭ de discordie. Fără Ana de Asturia si Maria Teresia, Ludovic al IV. n'ar fi putut ridica asupra succesiunei casei de Spania pretensiunile, carĭ au ajuns la testamentul lui Carol a II. și la rĕsboiul de succesiune, care a durat aprópe cinĭ-spre-dece anĭ. In acest secol, căsĕtoria reginei Isabela și aceea a surorei sale, infata Maria Luisa — unde diplomația lui Palmerston și aceea a lui Guizot și-au întins reciproc curse, înșelându-se una pe alta — au trebuit să provóce o ruptură între Francia și Anglia și au contribuit să sdruncine tronul lui Ludovic Philip.

Principesa de Asturia are douĕ-decĭ de anĭ. Ea a fost educată cu grije, cu iubire de escelenta ei mamă, care a esercitat cu atât zel și tact regența în Spania în timp de 15 anĭ. Se scie, că micul rege Alphons al 13-lea fiind născut postum, în Maiŭ 1896 — la șése lunĭ după mórtea tatălui sĕu — infanta Maria de las Mercedés a fost óre-care timp o regină sub condițiune resolutorie. Ea a fost și va rĕmâné — atât timp cât fratele ei, astădĭ în vêrstă de 14 anĭ, nu se va căsĕtori séu nu va avé copii — moștenitórea presumptivă a corónei spaniole. Prințul, care va lua în căsĕtorie pe principesa de Asturia, e prințul Carol, al doilea fiu al contelui Caserta. Liberali sunt nemulțumițĭ, mulțĭ conservatorĭ par de asemenea nesatisfăcuțĭ, totul se mișcă, protestéză. Dér acestea nu înspăimântă nicĭ pe regina regentă, care consultă inima ficei sale, nicĭ pe ministerul generalului Azcarraga, care prepară actele necesare ratificării. Cortejii vor vota.

Cererea în căsĕtorie a principesei de Asturia, a fost solemn adresată reginei mume Cristina. Prințul Carol de Bourbon a presentat reginei o scrisore din partea tatălui sĕu, contele de Caserta. Prințul Carol a fost condus la palatul regal într'o trăsură a Curții. Scrisórea amintesce legăturile ce unesc pe cele douĕ famili și declara, că prințul Carol urméză impulsul inimei. Regina a făcut cunoscută lui Azcarraga scrisórea contelui Caserta. Generalul Azcarraga a reunit miniștrii într'un consiliu, în care s'a hotărît termenii unui mesagĭ, ce va fi presentat Camerei și Senatului. Se afirmă, că între motivele, carĭ l'au împedecat formal pe contele de Caserta de a veni la Madrid, cel mai principal a fost acela, că e proscris.

Literatură.

„Pe pragul mormêntului". Sub acest titlu a apărut la tipografia „Aurora" din Gherla nisce versurĭ funebrale de preotul *George Simu*. Aceste versurĭ de jale, pe care autorul le dedică memoriei unui binefăcĕtor al sĕu, sunt frumóse și potrivite cu deosebire pentru preoțĭ, învĕțătorĭ și cântăreții dela sate. Ele sunt clasificate, după cum spune însușĭ autorul în precuvêntare, „în *partea I* care cuprinde cele mai multe versurĭ pentru popor, pentru acel popor, care aprópe singur îșĭ susține preoțimea și învĕțătorimea sa", ér *partea II.* cuprinde versurĭ de jale pentru cărturarĭ. Acéstă cărticică, cuprindênd 118 pagine, costă numai 25 cr. plus 3 cr. porto și se póte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu".

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***

Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Ianuarie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%.	117.50
Renta de coróne ung. 4%. . . .	92.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	120.—
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.10
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.80
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	92.75
Impr. ung. cu premii	166.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin .	140.—
Renta de argint austr.	98.45
Renta de hârtie austr.	98.30
Renta de aur austr.	117.60
Losurĭ din 1860.	136.10
Acții de-ale Băncei austro-ungară .	16.94
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	678.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	675.—
Napoleondorĭ.	19.12
Mărcĭ imperiale germane . . .	240.10
London vista.	95.72
Paris vista	98.25
Rente de coróne austr. 4% . . .	90.70
Note italiene	117.60

Cursul pieței Brașov.

Din 3 Ianuarie. 1901.

Bancnota rom.	Cump.	18.70	Vênd.	18.80
Argint român.	Cump.	18.30	Vênd.	18.40
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.—	Vênd.	19.10
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.	Vênd.	128.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.74	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. 11571 - 1900.

PUBLICAȚIUNE

referitóre la așternerea fasiunilor dărei de câștig de a 3-a și a 4-a classă și a celora după darea cametelor, după capitalii și capitaliilor pasive.

a) **Referitóre la darea de câștig de a 3-a classă**

Spre scopul evaluărei dărei de câștig de a 3-a clasă, pentru anul 1901, se provócă tóte aceste partide, carĭ în anul 1900 au început o afacere séu întreprindere supusă dărei, de a lua în primire fără întârdiere dela oficiul orășenesc de dare formularele pentru fasionarea dărei de câștig de a 3-a clasă.

Fasiunile aceste, provědute cu datele corĕspundĕtóre, au de a-se așterne *cel mult până în 31 Ianuarie 1901 oficiului orășenesc de dare.*

b) **Referitóre la darea de câștig de a 4-a clasă.**

Partidele obligate la solvirea acestei dărĭ, precum toțĭ funcționarii publicĭ comunalĭ, acei bisericescĭ, acei dela diferite societățĭ și în fine acei privațĭ, carĭ au o léfă permanentă, o pensiune, gratificațiune séu rente, în fine toțĭ conducĕtorii de afacerĭ, administratorĭ, comptabilĭ, cassarĭ etc.. carĭ capĕtă peste 40 fl. léfă lunară, se provócă de a-șĭ lua dela amintitul oficiu de dare în primire formularele pentru fasionarea referitórei dărĭ, așternêndu-le provědute fiind cu datele recerute până în *31 Ianuarie 1901* aceluiașĭ oficiu.

c) **Referitóre la darea cametelor de capitalii și rente.**

Acele partide, carĭ au camete după pretensiunĭ de capitalii, se provócă, ca spre scopul statorirei dărei după camete, **sĕ șĭ ia îndată** în primire referitórele formurale de fasionare dela oficiul orășenesc de dare, reașternêndu-le, provědute fiind cu datele corĕspundĕtóre, *cel mult până în 31 Ianuarie 1901.*

Tot aceeașĭ disposițiune valoréză și pentru persónele, carĭ au rente, precum și acei proprietarĭ de morĭ și dârste, carĭ nu pórtă înșișĭ acéstă afacere, ci au aceste obiecte date în arêndă, prin urmare carĭ sunt obligațĭ la fasionarea arêndei.

d) **Referitóre la fasionarea datoriilor de pe realitățĭ.**

Acei proprietarĭ de casă și realitățĭ, a căror realitățĭ sunt îngreunate cu datorii, se provócă de a-șĭ lua în primire dela oficiul orășenesc de dare referitórele formulare pentru fasionare, și provědêndu-le cu datele corĕspundĕtóre, sĕ le reașternă aceluiașĭ oficiu *până în 31 Ianuarie 1901.* După 31 Ianuarie 1901 până în 15 Februarie 1901 sunt a se așterne fasiunile prin cererĭ scripturistice, în aceste petițiunĭ este de a-se motiva prin o împrejurare plausibilă întârdierea așternerei fasiunei.

Fasiunile așternute după 15 Februarie 1901 nu se iau sub nicĭ o împrejurare în considerațiune.

Brașov, în 29 Dec. 1900.

1203.1—2 *Oficiul de dare orășenesc.*

A V I S.

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă. Administrat. „Gaz. Trans.“